

Národní monitorovací
středisko pro drogy
a závislosti

Hazardní hraní v České republice a jeho dopady

MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D.

> Geneze zprávy

6. září 2012

usnesení vlády
č. 655/2012

- > vláda „ukládá ministru financí zadat NMS zpracování studie o sociálně patologických dopadech hazardních her na společnost a předložit tuto studii vládě“

21. ledna 2013

- > MF zadává zpracování studie NMS

2013–2014

- > zpracování studie
- > ustavení širší pracovní skupiny
- > setkání skupiny: 2.4.13, 7.11.13, 1.4.14
- > připomínkové řízení:
 - > širší pracovní skupina
 - > RVKPP
 - > meziresortní PŘ

15. září 2014

- > studie předložena na jednání vlády

> Členové pracovní skupiny

Ministerstva

- > Ministerstvo financí
- > Ministerstvo obrany
- > Ministerstvo práce a sociálních věcí
- > Ministerstvo spravedlnosti
- > Ministerstvo vnitra
- > Ministerstvo zahraničních věcí
- > Ministerstvo zdravotnictví

Státní ústavy/úřady/agentury

- > Agentura pro sociální začleňování
- > Český statistický úřad
- > Institut pro kriminologii a sociální prevenci
- > Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti
- > Probační a mediační služba ČR
- > Státní zdravotní ústav
- > Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Odborné společnosti / akademická pracoviště

- > Česká asociace adiktologů
- > Společnost pro návykové nemoci ČLS JEP
- > Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze
- > Psychiatrické centrum Praha

Nestátní a občanský sektor

- > Asociace občanských poraden
- > Brnění, o. s.
- > Občané proti hazardu, o. s.
- > Sdružení Podané ruce, o. s.
- > A.N.O. - Asociace nestátních organizací poskytujících adiktologické služby
- > Český institut pro výzkum závislostí, o. s.

Sdružení provozovatelů

- > Asociace provozovatelů kurzových sázek
- > Asociace společností provozujících casina v ČR
- > Česká komora loterního průmyslu
- > Sdružení provozovatelů centrálních loterních systémů a dalších her
- > UNASO Sdružení zábavního průmyslu
- > Unie herního průmyslu, o. s.

Ostatní

- > Svaz měst a obcí České republiky

> Okruhy zprávy

Souhrn výsledků

Doporučení opatření v oblasti hazardního hraní

- > Pro politiku a regulaci obecně
- > Ke změně parametrů a podmínek provozování hazardních her

Sázkové hraní a trh se sázkovými hrami

Výskyt hazardního hraní, jeho dopady a souvislosti

Opatření v oblasti regulace, prevence a léčby

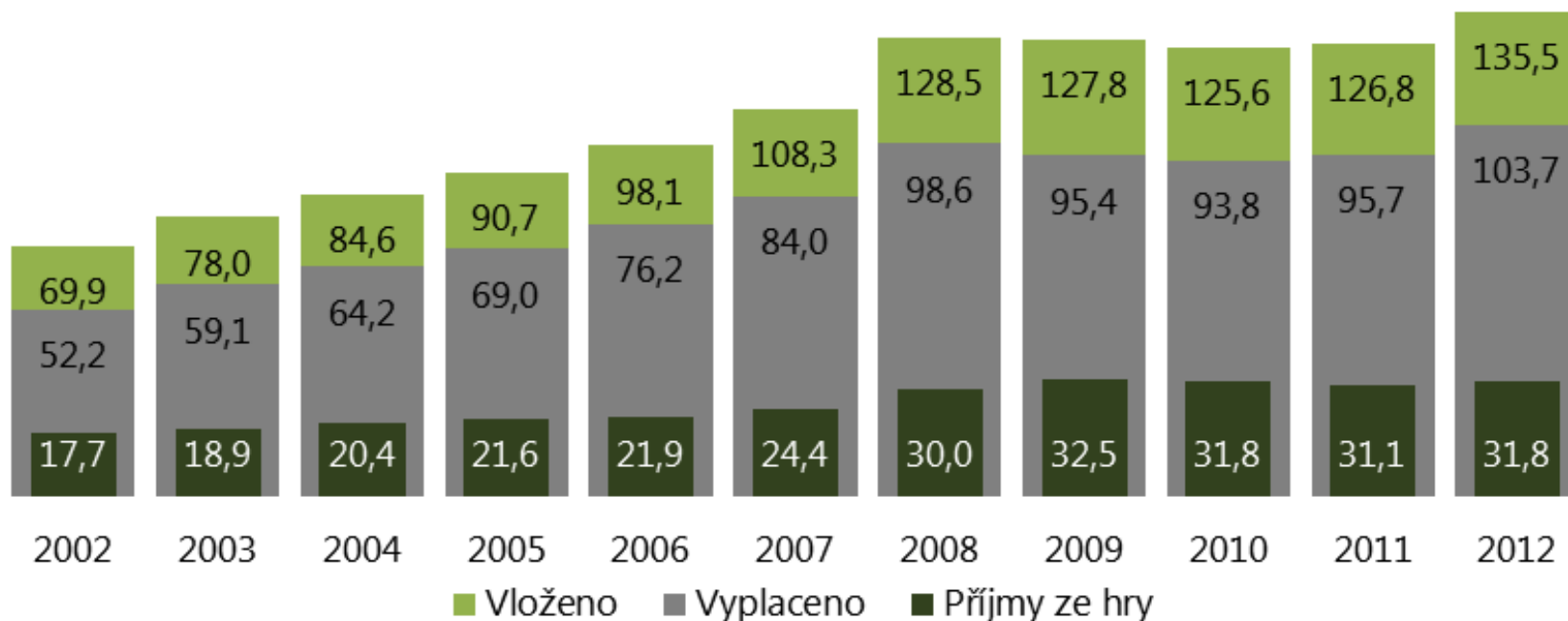
Přílohy

- > Legislativa a regulace sázkových her v Evropě
- > Kazuistiky

Ekonomické ukazatele: objem trhu

Celková výše sázek, výher a příjmů ze hry v letech 2002–2012, v mld. Kč

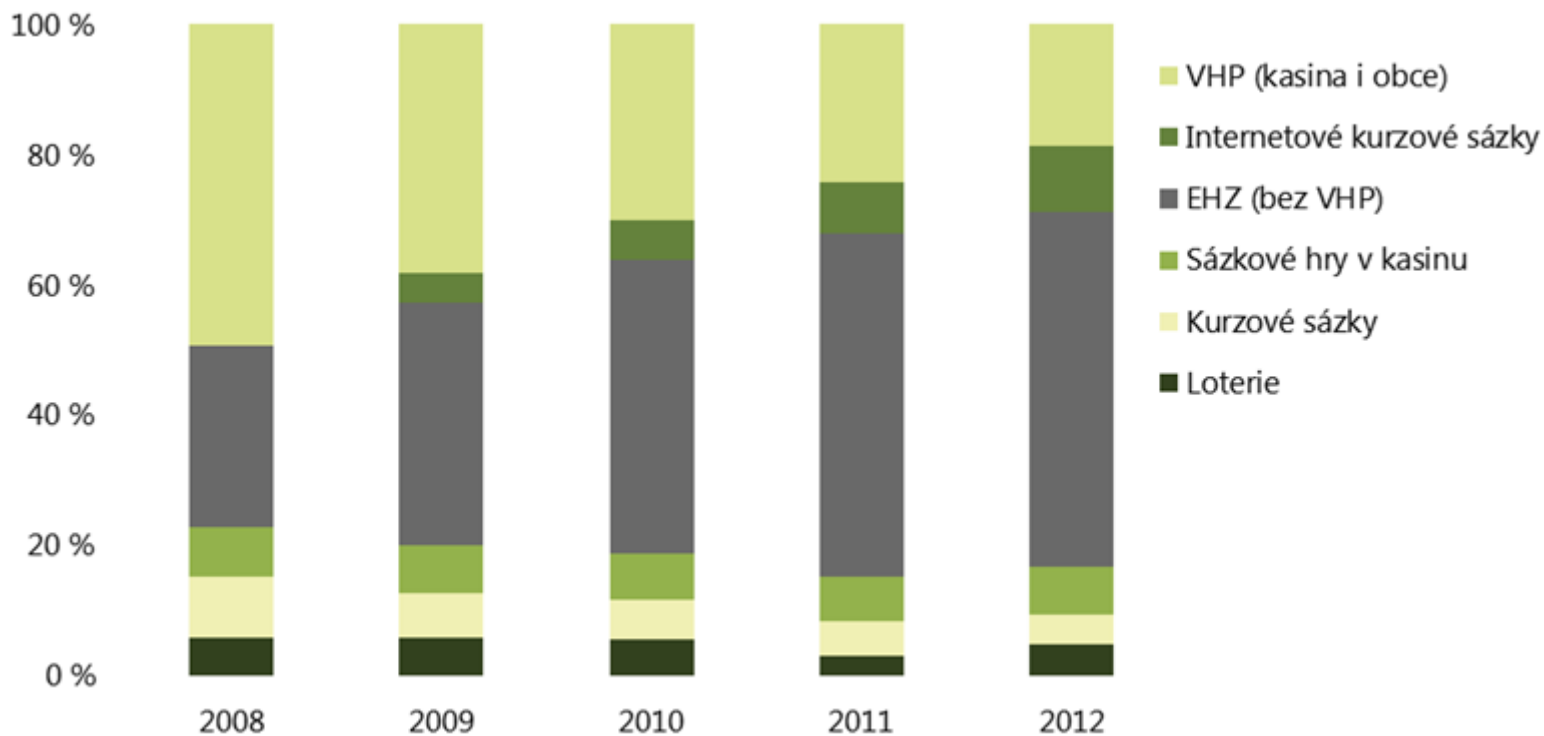
Zdroj: MF (2013)

Ekonomické ukazatele: podíl kategorií her na trhu

Podíl kategorií her na sázkovém trhu v letech 2008–2012, v %

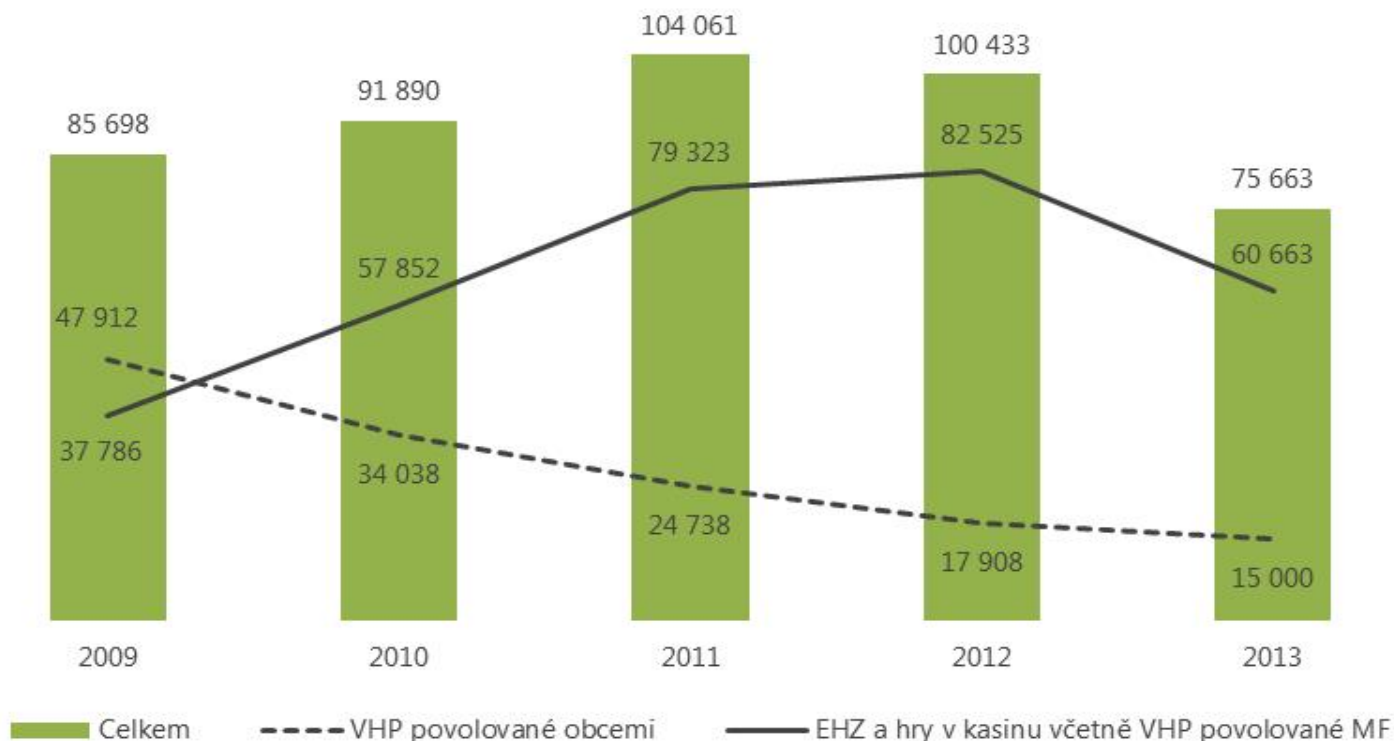
Zdroj: MF (2013)

Dostupnost EHZ v ČR v letech 2009–2013

Počet VHP a jiných technických her a sázkových her v kasinu v letech 2009–2013

Pozn.: Údaje o počtu VHP jsou k 31. 12. daného roku a údaje o počtu EHZ a her v kasinu povolovaných MF jsou k 1. 1. daného roku. U počtu VHP povolovaných obcemi v r. 2013 jde o odhad na základě současného trendu; přesný počet VHP za r. 2013 bude dostupný v průběhu r. 2014.

Zdroj: MF (2013), zpracováno NMS

Prevalence hazardního hraní v populaci

- Dospělá populace ČR ve věku 15–64 let:
 - Celoživotní prevalence cca 60 %,
 - Hraní v posledním roce 25–40 %
 - Hraní v posledním měsíci cca 15 %
- Nejrozšířenější číselné a okamžité loterie (někdy v životě 50 %, v posledním roce 15–30 % dospělé populace).
- Mimo loterie 4–6 % dospělé populace v posledním měsíci (5–8 % mladých dospělých ve věku 15–34 let), především kurzové sázky a technické hry.
- Hraní číselných a okamžitých loterií je vyšší ve věkových skupinách nad 35 let (přibližně 20 % v posledním roce), hraní EHZ nebo on-line je nejvyšší ve věkové skupině 15–24 let (10–11 %, resp. 5–15 % v posledním roce).

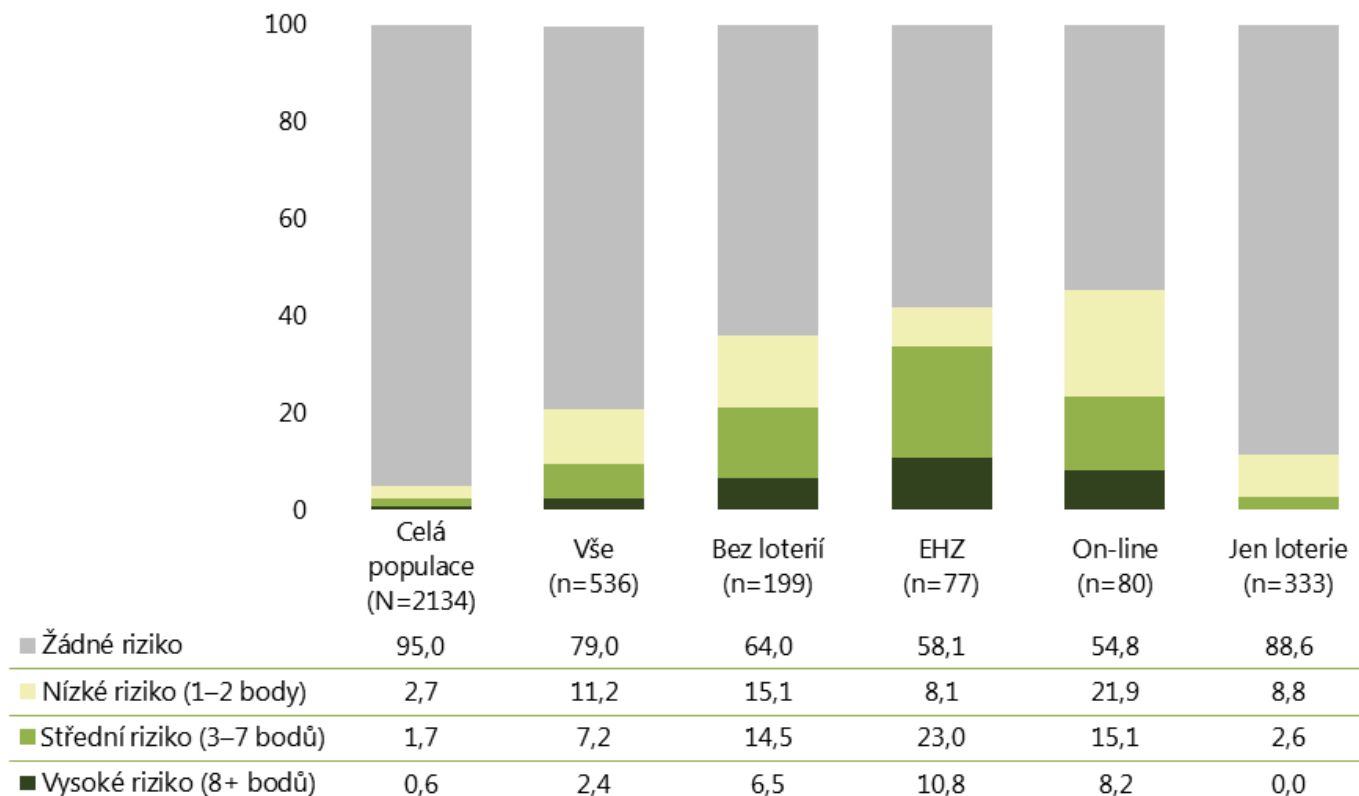
Míra problémového hraní

- V riziku : 4,5–5,0 % dospělé populace (325 až 364 tis. osob ve věku 15 až 64)
- Problémové hraní: (ve vyšším riziku vzniku problémů): 1,7–2,3 % (123–170 tis. osob 15-64)
- Problémové hraní ve vysokém riziku (tj. v riziku vzniku patologického hráčství): 0,6–1 % (40–80 tis. osob).
 - Polovina osoby ve věku 15–34 let, většinou muži (cca 85–90 %)
 - Typickým problémovým/patologickým hráčem v ČR, který se v r. 2013 dostal do léčby, je svobodný či rozvedený muž kolem 35 let se středním vzděláním a mírně nadprůměrně finančně situovaný.
 - Průměrný věk léčených patologických hráčů se v posledních letech zvyšuje.

Výskyt problémového hraní podle typu hry

Výskyt problémového hraní mezi různými skupinami hráčů sázkových her, v %

Zdroj: Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti and SC&C (2013)

> Vzorce a kontext patologického hráčství

- > Nejproblematictější hrou v současnosti jsou EHZ (až 90 % hráčů v léčbě)
- > Ohrožené jsou skupiny populace s jednoduchým přístupem k penězům, volnou nebo nepravidelnou pracovní dobou
- > Psychiatrická komorbidita, sebevražednost, užívání návykových látek (legálních i nelegálních)
- > Narušení rodinných vztahů a rozpad rodiny, problémy v zaměstnání (značný podíl hráčů v léčbě jsou nezaměstnaní), zadluženost
- > Třetina patologických hráčů v léčbě uvádí, že se v důsledku hraní dopustila krádeže, 23,1 % zpronevěry a 8 % loupeže
- > Celková měsíční bilance za typický měsíc v posledním roce před léčbou byla v průměru –38,8 tis. Kč
- > Výše aktuálního dluhu v důsledku hazardního hraní v průměru 1 až 3 mil. Kč (podle studie)

> Komorbidita u pacientů s dg. F63.0

- > 87,2 % vedlejších diagnóz spadá do duševních poruch a poruch chování (zejména závislosti – alkohol)

Vedlejší diagnózy z okruhu poruch duševních a poruch chování u hospitalizovaných osob se základní dg. F 63.0 podle základních dg. skupin

Vedlejší dg. z okruhu poruch duševních a poruch chování (dg. F00–F99)	Počet	Podíl v % (N=996)*	Podíl v % (N=868)**
Poruchy duševní a poruchy chování způsobené užíváním alkoholu (F10)	384	38,6	44,2
Poruchy duševní a poruchy chování způsobené užíváním psychoaktivních látek (F11–F19)	253	25,4	29,1
Poruchy osobnosti a chování u dospělých (F60–F69)	226	22,7	26,0
Neurotické, stresové a somatoformní poruchy (F40–F48)	148	14,9	17,1
Afektivní poruchy (poruchy nálady) (F30–F39)	27	2,7	3,1
Schizofrenie, poruchy schizotypální a poruchy s bludy (F20–F29)	23	2,3	2,6
Poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a v dospívání (F90–F98)	9	0,9	1,0
Mentální retardace (F70–F79)	8	0,8	0,9
Organické duševní poruchy včetně symptomatických (F00–F09)	6	0,6	0,7
Syndromy poruch chování, spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktory (F50–F59)	1	0,1	0,1
Poruchy psychického vývoje (F80–F89)	1	0,1	0,1
Neurčená duševní porucha (F99)	0	0,0	0,0

Pozn.: * Podsoubor pacientů se základní dg. F63.0 a alespoň jednou vedlejší dg. ** Podsoubor pacientů se základní dg. F63.0 a alespoň jednou vedlejší dg. z okruhu poruch duševních a poruch chování (dg. F00–F99).

Zdroj: ÚZIS, zpracováno NMS

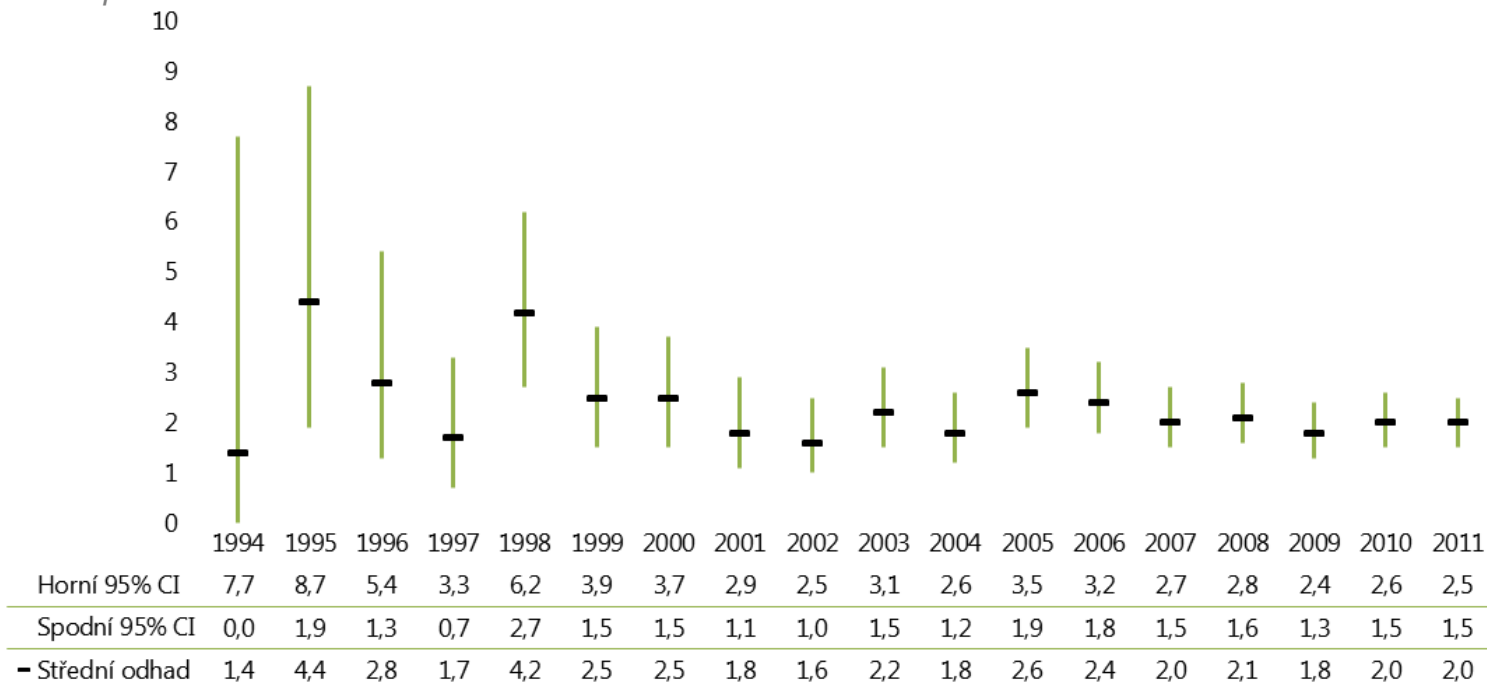

Mortalita u pacientů s dg. F63.0

- > 45 % příčin spadá kategorie „poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin“ a z toho více než polovina tvoří kategorie „úmyslné sebepoškození“
- > 6–7x vyšší riziko sebevražd u pacientů s dg. F63.0 než u ob. populace

Vývoj standardizovaného indexu úmrtnosti hospitalizovaných patologických hráčů v ČR v letech 1994–2011, celkem obě pohlaví

Zdroj: ÚZIS, zpracováno NMS

Užívání návykových látek při hraní hazardních her mezi patologickými hráči v léčbě

Užívání návykových látek při hraní hazardních her

Droga	Velmi často (%)	Často (%)	Občas (%)	Nikdy (%)	Počet v kategorii
Cigarety	61,3	11,1	8,0	19,6	225
Alkohol	33,3	16,4	29,8	20,4	225
Káva	23,5	15,5	26,1	35,0	226
Energetické nápoje	20,1	13,8	20,5	45,5	224
Pervitin	14,5	2,7	7,2	75,6	221
Konopné drogy	9,9	8,1	15,3	66,7	222
Volně prodejná nootropika a stimulanty	5,0	3,2	5,5	86,4	220
Extáze	2,7	3,2	3,2	90,9	220
Nové syntetické drogy	1,8	1,4	1,4	95,5	220
Kokain	1,8	3,2	4,1	90,9	220

Zdroj: Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti (2014c)

Národní monitorovací
středisko pro drogy
a závislosti

Děkuji za pozornost

mravcik.viktor@vlada.cz

www.drogy-info.cz

www.vlada.cz

rvkpp.vlada.cz

www.focalpoint.cz

www.czechdrugs.eu